



PROKURATUUR

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn
info@justdigi.ee

Teie: 15.01.2026 nr 8-1/343-1

Meie: 26.01.2026nr RP-1-6/26/570

Prokuratuuri arvamus kohtute seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Lugupeetud justiits- ja digiminister

Prokuratuur tänab võimaluse eest anda arvamus kohtute seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (kohtukorralduse muudatused) eelnõule. Prokuratuur toetab kohtukorralduse muudatusi, millega soovitakse saavutada kiiret, kvaliteetset ja kättesaadavat õigusemõistmist kõikjal Eestis, samuti optimeerida kohtute töökoormust, tõhustada kohtute tööd.

Eelnõu punkti 1 kohaselt kestab kohtuasja menetlus esimeses ja teises kohtuastmes 9 kuud. Kuigi seletuskirja kohaselt on see orientiir, millest lähtuda, mitte imperatiivne reegel, peab prokuratuur siinkohal siiski vajalikuks märkida, et taolise eesmärgi saavutamine eeldab põhjalikku menetlusseadustike muudatust. Kehtivate menetlusreeglite raames ei ole pakutud tähtaja järgimine sageli võimalik. Prokuratuur ei toeta menetlustähtaegade reguleerimist seaduses, kaaluda võiks vastavate eesmärkide määratlemist kohtute arengukavas.

Kohtumenetluse kvaliteedi ja tõhususe seisukohalt on tähtis kohtunike spetsialiseerumine ja eriettevalmistus. Samas võiks prokuratuuri hinnangul olla spetsialiseerumismudel selline, mille tulemusel ei kaugene kohus menetlusosalistest. Eelnõus esitatud muudatus toetab seda.

Prokuratuur toetab eelnõus esitatud ettepanekut rahvakohtunike institutsiooni kaotamiseks. Muudatusega on võimalik vältida olukordi, kus mahukates kriminaalasjades lükkub asja arutamine edasi või alustatakse asja arutamist uuesti algusest rahvakohtunike puudumise või vahetumise tõttu.

Prokuratuur jääb varasemalt esitatud kaalutlustel seisukohale, et kohtute nõukogu koosseisust riigi peaprokuröri välja jätmine ei ole põhjendatud.

Kohtute seaduse § 58⁴ näeb ette kohtunike roteerumise võimalused. Plaanitava muudatuse järgi lisatakse sama sätte lõikesse 2 võimalus kohtunikul olla valitud või nimetatud delegaatprokuröri ametikohale. Prokuratuur nõustub plaanitava muudatusega, kuid peab vajalikuks võimaldada kohtunikel roteeruda ka prokuröri ametikohale. Seeläbi tagataks kohtunikele laiem võimalus

RIIGIPROKURATUUR

Wismari 7 / 15188 TALLINN / 694 4400 / info@prokuratuur.ee / www.prokuratuur.ee
Registrikood 70000906

ametialaseks enesearenguks. Roteerumine kohtute ja prokuratuuri vahel soodustab parimate praktikate ülekandumist ning aitab kaasa menetluskvaliteedi ühtlustamisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Astrid Asi
riigi peaprokurör